

УЧЕБНА ПРОГРАМА ПО РУСКИ ЕЗИК ЗА VII И VIII КЛАС (ВТОРИ ЧУЖД ЕЗИК – ЗАДЪЛЖИТЕЛНА ПОДГОТОВКА)

I. ОБЩО ПРЕДСТАВЯНЕ

Настоящата учебна програма е разработена в съответствие с Държавните образователни изисквания за учебно съдържание по чужди езици. Тя е съобразена и с Общоевропейската рамка за владеене на чужди езици. При разработката е използван и опитът от досега действалите програми по руски език като първи и втори чужд език.

Традициите на изучаване на руски език в България; развиващите се в нови условия и при нови критерии културни и бизнес контакти с Русия и страните от ОНД; близкородственият характер на руския език спрямо родния с възможности за сравнително по-бързо и с по-малко усилия достигане на общообразователните европейски равнища на владеене на чужд език и не на последно място наличието на квалифицирани кадри – всички тези фактори определят в последните години масовия избор на руския като втори чужд език в българското училище.

Общите особености при обучението по втори чужд език са:

- определеният от учебния план минимален хорариум (ЗП);
- възрастовото развитие на децата (промени в интересите към определени теми, по-голяма способност за абстрактно и обобщено мислене и др.);
- промените в мотивацията при изучаването на втория чужд език, опитът от усвояването на родния и първия чужд език, натрупаните фоновы знания за страната и света, изработените до определена степен стратегии на учене определят формулирането на целите, избора на образователна стратегия и съответното учебно съдържание.

Настоящата учебна програма продължава представянето на обучението по руски като втори чужд език в три етапа.

През всеки етап от обучението по руски език като втори чужд език системата от знания и умения се структурира в своеобразни модули – концентри на учебно съдържание (теми, словесни действия, лексико-граматичен материал). Това се определя от хорариума, близостта на основните цели в V–VI, VII–VIII и IX–X клас и съответно от възрастовите особености на учениците и позволява провеждането на по-гъвкаво обучение, даващо възможност на учителя да определя интензивността на учебния процес съобразно с входното равнище, мотивацията и интересите на учениците.

Образователната стратегия при изучаването на втория чужд език се определя като функционално-комуникативна.

Основна специфична цел е достигането на комуникативна компетентност (с по-прагматично отчитане на използването на езика в бъдещата професионална реализация на учениците) – I равнище в прогимназиалния етап и II равнище – за гимназиалния етап според Държавните образователни изисквания.

Главен принцип за определяне на учебното съдържание е принципът за съзнателна комуникативност на обучението.

Основен подход за подбора и презентацията на езиковия материал е комуникативно-дейностният подход. Езиковият материал се разграничава в зависимост от различните видове речева дейност (рецептивни: аудирание и четене; продуктивни: говорене и писане). Съдържанието на обучението е насочено към максимално развитие на говоренето и

четенето като комуникативно-ориентираното обучение предполага използването на съвременни активни методи на обучение.

II. ЦЕЛИ

Общите цели на обучението са:

1. **Формиране на личности (граждани) със знания за света и широка култура, които познават и зачитат националните и общочовешките норми на поведение и ценности.**
2. **Изграждане на система от интелектуални умения за развитие на познавателните способности и творческата самостоятелност на личността, позволявайки ѝ непрекъснато да се образова и самообразова.**
3. **Формиране на усет и толерантност към културните различия и развитие на умения за социалноотговорно поведение и межкултурно общуване.**

Специфичните цели на обучението по руски като втори чужд език са определени в рамките на всяка речева дейност:

1. ГОВОРЕНЕ

- усложняване на диалогичната реч, кратки дискусии;
- монологична реч: цялостно изказване по дадена тема, отговор на проблемен въпрос, преразказ на кратък текст, кратка анотация.

2. ЧЕТЕНЕ

- изразително и гладко четене на глас;
- усъвършенстване на уменията за проникване в структурата на микро- и макротекста и постепенното му автоматизиране;
- четене наум, откриване на смисловите ориентири на текста, детайлно разбиране на текста на равнище „какво е станало“ и „защо е станало“;
- умения за работа с речник и друга справочна литература.

3. АУДИРАНЕ

- възприемане на аудиотекст от различни източници, включително и на говорене с различни тембри на гласовете, с увеличено времетраене на слушането.

4. ПИСАНЕ

- кратък отговор на проблемен въпрос, свързан с учебното съдържание, кратка анотация, план, кратък конспект на прочетен или прослушан текст, кратко съчинение, есе.
- основни умения за работа с речник при продуциране на текст.

III. Очаквани резултати		IV. Учебно съдържание (теми, понятия, контекст и дейности, междупредметни връзки)			
1	2	3	4	5	6
Ядра на учебното съдържание	Очаквани резултати на ниво учебна програма	Очаквани резултати по теми	Основни нови понятия (по теми)	Контекст и дейности (за цялото ядро и/или за цялата програма)	Възможности за междупредметни връзки
I. С Л У Ш А Н Е	<p><i>Ученикът:</i></p> <p>Възприема аудиотекст от различни източници, с нормална скорост на говорене, стандартно произношение и ясна дикция;</p> <p>Възприема механична реч с и без изобразителна опора;</p> <p>Възприема аудиотекст върху познат езиков материал, като прилага компенсаторни стратегии за разбиране при допускане на непозната лексика до 2%;</p> <p>Разбира аудиотекстовете на равнище значение (какво е станало) и смисъл (защо е станало).</p>	<p><i>В програмата са посочени широки тематични области. Тематичният материал за модула има препоръчителен и ориентиrowъчен характер като последователността на представянето му няма задължителен характер.</i></p> <p>I. Тематични области:</p> <p>1. Аз и моята свят</p> <ul style="list-style-type: none"> • Роднини • Професии на родителите • Родно място <p>2. Моето училище</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ученик–учител • Съученици • Кръжочна дейност • Дневен режим <p>3. Свободно време</p> <ul style="list-style-type: none"> • Развлечения (телевизия, видео, компютърни игри) • Спортни занимания, екскурзии • Кино, театър • Музеи, изложби • Музика <p>4. Външност</p> <ul style="list-style-type: none"> • Мода (облекло и аксесоари) • Грижи за външността <p>5. Храни и напитки</p> <ul style="list-style-type: none"> • Приготвяне на храна • Плодове и зеленчуци • Обществено хранене <p>6. Време (метеорологично)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Описание 	<p><i>Разпределението на езиковия материал по модули за V–VI, VII–VIII и IX–X клас има препоръчителен и ориентиrowъчен характер.</i></p> <p><i>Програмата посочва кога дадено граматично явление се въвежда за първи път. Концентричната организация на материала през следващите етапи не влиза в задачите на програмата.</i></p> <p>II. МОДУЛ ЗА VII–VIII КЛАС</p> <p>ПРОИЗНОШЕНИЕ И ИНТОНАЦИЯ</p> <p>Поддържащ корективен фонетичен курс.</p> <p>МОРФОЛОГИЯ</p> <p><u>ИМЕНА</u></p> <p>Употреба на съществителните и на прилагателните в мн. число.</p> <p>Употреба на сравнителните степени на прилагателното (проста и</p>	<p><i>На учениците трябва да се даде възможност:</i></p> <p>Да участват в разговори, като разиграват диалози по зададени ситуации и изразяват собствено мнение и отношение.</p> <p>Да работят индивидуално, по двойки и в малки групи, като използват интелектуалния си потенциал, знанията по</p>	<p><i>Междупредметните връзки се осъществяват по време на целия учебен процес в следните области:</i></p> <p>Български език и литература</p> <p>Опора върху придобитите знания и умения по роден език.</p> <p>Проблеми на интерференцията.</p> <p>Разширяват се социокултурните познания, свързани с национални традиции, обичаи, ценности, изучавани литературни произведения и произтичащите от тях прилики и различия.</p>
II. Ч Е Т Е Н Е	<p><i>Ученикът:</i></p> <p>Има основни умения за правилно и изразително четене на глас;</p>				

<p>III.</p> <p>Г</p> <p>О</p> <p>В</p> <p>О</p> <p>Р</p> <p>Е</p> <p>Н</p> <p>Е</p>	<p>Открива смисловите ориентири на текста, детайлно разбира текста на равнището на значението и смисъла;</p> <p>Използва езикови, контекстуални и илюстративни опори за извличане на информация;</p> <p>Намира конкретна информация в текста по даден проблем или тема;</p> <p>Умее да ползва речници и справочници.</p> <p><i>Ученикът:</i></p> <p>Адекватно на ситуацията прилага изучения речев етикет;</p> <p>Участва в диалог по описана или изобразена ситуация;</p> <p>Участва в усложнена диалогична реч – дискусии;</p> <p>Описва илюстрации с помощта на въпроси и самостоятелно, описва познати предмети и явления;</p> <p>Прави цялостно изказване по дадена тема, отговаря на</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Прогноза 7. Природа • Диви животни • Растения (дървета, горски плодове, билки, ...) 8. Магазин • Универмаг • Кооперативен пазар 9. Услуги • Битови услуги • Справки • Поликлиника • Болница • Аптека 10. Дом • Видове жилища • На вилата 11. Транспорт • Видове транспортни средства • Градски транспорт 12. Празници • Семейни тържества • Подаръци • Традиции и обичаи <p>II. Социокултурни знания</p> <p>В рамките на посочените теми учениците трябва да разширят знанията си за живота в Русия:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Училищна дейност • Традиции и обичаи • Природни особености <p>III. Сфери и роли на общуване:</p> <p>I. Сфери на общуване</p> <ul style="list-style-type: none"> • В училище • Вкъщи • На обществени места (в магазин, болнични заведения, места за обществено хранене, градски транспорт, кино, театър,...) 	<p>сложна).</p> <p>Усвояване на кратката форма ни прилагателното.</p> <p>Усвояване на бройни и редни числителни до 1000 в И.п.</p> <p>Усвояване на склонението на редните числителни до 1000.</p> <p>Употреба на основните значения на падежите в мн. число (виж модул I).</p> <p>Употреба на някои други значения на падежите:</p> <p>Р.п. – с прилагателни в сравнителна степен:</p> <p>С предлозите <i>возле, около, мимо, кроме, у, вместо;</i></p> <p>При употреба на дати.</p> <p>В.п. – с предлозите <i>через, сквозь;</i></p> <p>За време с предлозите <i>в и на.</i></p> <p>Д.п. – с предлозите <i>благодаря, навстречу.</i></p> <p>Тв.п. – за изразяване начин на пътуване с превозно средство (чем?).</p> <p>Пр.п. – за изразяване на време с предлозите <i>в и на.</i></p> <p><u>МЕСТОИМЕНИЯ</u></p> <p>Затвърдяване на парадигмата на личните, притежателните, въпросително-относителните местоимения.</p>	<p>роден и първи чужд език при решаване на различни проблеми.</p> <p>Да участват в колективни форми на работа – ролеви игри, симулации.</p> <p>Да участват в учебни проекти, като работят с автентични материали – преса, справочници, компютър, индивидуално и колективно събират информация от различни източници и я представят в различна</p> <p>Първи чужд език</p> <p>Граматически и лексикални съответствия.</p> <p>Интернационални думи.</p> <p>Социокултурни връзки. Умения за работа с речници.</p> <p>Стратегии на учене.</p> <p>Математика</p> <p>Сравняване на стойности.</p> <p>Логически разсъждения и изводи.</p> <p>История и цивилизация</p> <p>Сравняване на факти и събития, обогатяване на информация за междуккултурните връзки на България и Русия в исторически план (писменост, книжнина).</p> <p>Разширяване на информацията за европейска интеграция и</p>
---	--	--	--	--

<p>IV.</p> <p>П И С А Н Е</p>	<p>проблемен въпрос, преразказва кратък прочетен или прослушан текст или откъс от текст, прави кратка анотация;</p> <p>Инициира и поддържа елементарен телефонен разговор, умее да го приключи след изчерпване на проблема;</p> <p>При затруднения в общуването използва компенсаторни стратегии: мимики, жестове, синонимични езикови средства, перифрази и др.</p> <p><i>Ученикът:</i></p> <p>Пише правилно основните думи от активния речник за дадения етап;</p> <p>Преписва правилно изречения или кратки текстове (4–5 изречения), съдържащи изучен лексикален и граматичен материал;</p> <p>Пише под диктовка думи и кратки текстове, съдържащи изучен лексикален и граматичен материал;</p>	<p>2. Роли на общуване</p> <ul style="list-style-type: none"> • Партньор в разговор с връстници • Клиент • Пациент • Домакин • Гост • Пътник • Зрител, слушател <p>IV. Използване на компенсаторни стратегии:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Езикова догадка • Помощ от други (съученици, учители,...) • Справочни помагала (речник) • Родноезикови опори • Невербални средства • Молба за уточняване <p>СЛОВЕСНИ ДЕЙСТВИЯ</p> <p>1. Предаване и търсене на предметна и фактическа информация</p> <ul style="list-style-type: none"> • Идентифициране • Сравнение • Съобщаване • Преразказване на съобщение • Задаване и отговаряне на въпроси • Обяснение <p>2. Изразяване на интелектуални отношения</p> <ul style="list-style-type: none"> • Съгласие/несъгласие • Необходимост • Желание • Предпочитания • Изразяване на мнение • Изразяване на оценъчно отношение • Разрешение • Забрана 	<p>Възвратно местоимение <i>себя</i>.</p> <p>Показателни, определителни, отрицателни местоимения.</p> <p><u>ГЛАГОЛ</u></p> <p>Употреба на просто и сложно бъдеще време на глагола.</p> <p>Вид на глагола.</p> <p>Наклонения (пасивно).</p> <p>Глаголи за движение – вид.</p> <p>Значение и употреба на някои най-употребявани глаголи за движение с приставки.</p> <p>СИНТАКСИС</p> <p>Усвояване на предикати с аналогичен модел на управление в българския и руския език.</p> <p>Усвояване на предикати с различен от българския език модел на управление.</p> <p><u>Просто изречение:</u></p> <p>Двусъставни изречения</p> <p>Изречения с глаголно сказуемо (<i>Мы все сделаем. Завтра все будут гулять.</i>)</p> <p>Изречения с именно съставно сказуемо (<i>Реблнок послушен. Старик был больным.</i>)</p> <p>Едносъставни изречения</p>	<p>форма – графично, таблично, в модели.</p> <p>Да слушат и четат автентични учебни материали – разнообразни по вид, жанр и функции текстове, като се обръща внимание върху логическата и жанрова структура на текста.</p> <p>Да ползват разнообразни нагледни и технически пособия.</p> <p>Да използват индивидуални</p>	<p>международно сътрудничество.</p> <p>География и икономика</p> <p>Европа.</p> <p>Балканите.</p> <p>България.</p> <p>Русия. Околна среда, биосфера.</p> <p>Пътвания.</p> <p>Биология и здравно образование</p> <p>Природа, заобикаляща среда. Флора и фауна. Здравно-хигиенни проблеми.</p> <p>Физика и астрономия</p> <p>Открития, изобретения, известни руски учени.</p> <p>Химия и опазване на околната среда</p> <p>Екология</p> <p>Музика</p> <p>Разширяване на познанията в областта на руските музикални традиции.</p>
---	---	---	---	---	---

<p>Прави писмен, колективно съставен план на прочетен или прослушан текст;</p> <p>Пише поздравителни картички и кратки лични писма;</p> <p>Представя се писмено, дава основна информация за себе си;</p> <p>Прави сбит преразказ, анотация, кратко изказване или съчинение по зададен проблем (5–6 изречения);</p> <p>Използва компенсаторни стратегии – синонимични езикови средства, перифрази.</p>	<p>3. Изразяване на емоционална оценка</p> <ul style="list-style-type: none"> • Радост • Удоволствие • Огорчение • Положително/отрицателно отношение • Възторг • Учудване • Безразличие • Недоволство • Раздразнение <p>4. Изразяване на въздействие, убеждение, достигане на взаимно разбиране</p> <ul style="list-style-type: none"> • Предложение • Молба • Съвет • Съгласие • Изискване • Предупреждение • Указание • Покана • Предлагане на помощ <p>5. Речев етикет (основни етикетни формули):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Обръщение, привличане на внимание • Приветствие • Запознанство • Представяне • Сбогуване • Извинение • Благодарност • Комплимент • Поздрав • Пожелание • Връчване на подарък 	<p>Лични – на лексикална основа.</p> <p><u>Сложно изречение</u></p> <p>Сложносъединени изречения:</p> <p>Със съединителни съюзи</p> <p>С противителни съюзи</p> <p>С разделителни съюзи</p> <p>Сложноподчинени изречения със съюзите:</p> <p>Что (<i>Мы узнали, что концерт будет завтра</i>).</p> <p>Потому что (<i>Он устал, потому что много работал</i>).</p> <p>Когда (<i>Я не помню, когда это было</i>).</p> <p>ЛЕКСИКА</p> <p>Лексикалният базов минимум включва основна активна лексика около 500–700 лексикални единици – думи, устойчиви словосъчетания, речеви модели, необходими за речева комуникация по теми и ситуации, определени от тематичните кръгове (чрез изразяване на посочените в програмата словесни действия и понятия. Лексикалният минимум включва основните формули на речевия етикет.</p>	<p>стратегии за учене, самообучение, самоконтрол и компенсация на недостатъчни знания и умения при общуване.</p>	<p>Разучаване на песни. Младежка култура.</p> <p>Изобразително изкуство</p> <p>Разширяване на познанията за някои руски художници и техните творби.</p> <p>Технологии</p> <p>По възможност дидактическа експлоатация на новите технологии за информация и комуникация.</p> <p>Физическо възпитание и спорт</p> <p>Спортове, олимпиади, състезания, известни спортисти. Възпитание на състезателен дух и чувство за екипност.</p>
---	---	---	--	---

V. СПЕЦИФИЧНИ МЕТОДИ И ФОРМИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ

Учителят осъществява непрекъснат и пряк контрол върху работата на ученика, като използва различни форми и методи за оценяване. Дейностите, свързани с проверката и оценката на знанията и уменията в обучението по чужд език, се подчиняват на редица общи педагогически изисквания, като най-съществените са:

- редовно организиране на проверката, като системно се отчита напредъкът на ученика;
- всеостранност на проверката, предполагаща контрол на постиженията във всички видове речева дейност;
- избор на методика и форми на контрол според обема им и възможностите на ученика, като характерът на проверката съответства на структурата на учебното съдържание и се подчинява на логиката ѝ;
- обективни, установени и известни на учениците критерии за оценка;
- отчитане на възпитателното въздействие на оценката, която като цяло би трябвало да има окуражителен характер и да мотивира учениците за общуване на чужд език, да формира у ученика критерии за самооценка и да го стимулира за по-добра работа.

На проверка и оценка подлежат знанията и уменията, описани по езикови аспекти и видове реч в програмата. Системата за проверка и оценка се основава главно на количествени показатели както в устната, така и в писмената форма, като при обучението по втори чужд език с предимство се оценява устната реч и рецептивните умения на учениците.

Особено важно е формите на оценяване да бъдат разнообразни и да отчитат системно постиженията на ученика при различните дейности:

- работа в часа (с целия клас, в група, самостоятелно);
- изпълнение на домашни работи;
- разработване на материали по проекти;
- индивидуални прояви;
- комплексни (обобщаващи) проверки на устните и писмените речеви умения (контролни, класни работи) и др.

Съвременното решение на въпроса за обективна комплексна оценка е в използването на тестовата проверка. Тестовите задачи могат да служат както за текуща и периодична проверка, така и за самопроверка и като форма на упражнение. Тестуването със своята обективност служи за коректив във взаимоотношенията учител–ученик и допринася за преодоляване на психологическата бариера, съпътстваща използването на чуждия език като средство за комуникация.

Дидактическите тестове са разделят на структурни – за проверка на езиковите знания, и функционални, определящи степента на комуникативните умения. Най-често дидактическият тест включва в определена система задачи със структурна и функционална насоченост. Като се има предвид прагматичният характер на крайните цели на обучението по езика, относителният дял на задачите с функционална насоченост в общия тестов бал е приблизително два пъти по-голям, защото основен критерий за ефективността на обучението е „умението на ученика да си служи с езика“, а не „да знае граматиката“.

Задачите, които проверяват лингвистичната компетентност на учениците, се структурират на базата на усвоения лексикален минимум и формално граматическата структура на изречението.

Типът на комуникативните задачи се определя от водещия вид речева дейност, необходима за решаването на конкретна комуникативна задача.

Учителят използва резултатите от проверката на знанията и уменията за анализ и оптимизиране на учебния процес за постигане на крайните резултати по равнища, заложи в ДОИ за УС и програмата.

VI. МЕТОДИЧЕСКИ УКАЗАНИЯ

Обучението по руски като втори чужд език има за цел изграждане основите на владеене на езика. Учебният материал включва основните особености на езиковата система.

Целите, заложи в обучението в VII–VIII клас, предполагат достигането на комуникативна компетентност (определена в ДОИ за УС за основната степен на образование в прогимназиалния етап), позволяваща осъществяване на успешно общуване в рамките на предвидените теми и ситуации.

Опората върху родния език и използването на стратегическите умения, натрупани при изучаването на първия чужд език, дават възможност за балансиране при изграждането на компонентите на комуникативната компетентност между структурния, функционалния и социокултурния ѝ аспекти, развивани чрез изучаване и упражняване на езика, и комуникативния ѝ аспект, изграждан чрез използване на езика в реален автентичен контекст.

В този смисъл организацията на учебната дейност следва общоприетите принципи на комуникативния и когнитивен подход, утвърдени в съвременната методика. Обучението е ориентирано към потребностите на учениците от общуване на езика и приложението му за решаване на конкретни комуникативни проблеми във всеки етап на обучението.

Особеностите на обучението по чужд език в съвременното училище в настоящия момент – ориентацията към големи групи ученици (клас), използването единствено на учебника, и в най-добрия случай и на учебната тетрадка, изискват въвеждането на форми за преодоляване на негативните последици от тази ситуация. А именно – свеждане на фронталното обучение до минимум и използването на интерактивния подход в преподаването на езика, работа по двойки и малки групи, за да могат учениците да усвоят принципите на общуването и изпитат различни социални роли, предоставянето на възможност за самостоятелна (индивидуална или по групи) работа по проект за усвояване и развиване на собствена стратегия за учене. В учебния комплект е необходимо включването на много и разнообразен материал по видове речева дейност, разнообразни текстове, факултативи, страноведски и справочен материал, а учителят съответно да осигурява и ползва допълнителни материали за достигане на определените цели. Трябва да се отчете и бързото навлизане на съвременни аудиовизуални средства в чуждоезиковото обучение, което изисква допълнителна подготовка и на учители, и на ученици за ефективното използване на новите технологии при обучението.

Обучението в VII–VIII клас доразвива знанията и уменията от първия модул (V–VI клас). Тук акцентът пада върху засилване на мотивацията на учениците чрез разнообразие от форми и дейности при изучаването на езика; използването на игрови моменти и симулации, нагледни и звукови материали, технически средства; по-активно използване на принципа на съзнателно усвояване на езиковия материал и контрастивния подход (руски – роден език), обобщение и преговор на материала с разширяването му и надграждане в VIII клас като завършващ основната степен на обучение.

Подборът и подреждането на материала се осъществява по ясно определени критерии, като водеща роля имат словесните действия, темите и разнообразието от текстови разновидности, ситуациите. Езиковият материал се определя в зависимост от комуника-

тивните му функции. У учениците се развива умението да откриват общото и различията, да сравняват и разказват за сходни явления в родната им страна и култура и/или други култури; развива се усет към стилистическите особености на текста, ролята на контекста за определяне на значението на дадена дума, израз или авторска позиция и оценка. Провежда се по-целенасочена работа върху лексико-семантичния асоциативен ред, лексико-семантичните полета в системата на руския език. Усвояват се особеностите на различните функционални типове текст: описание, повествование, разсъждение, оценка и тяхното съчетаване.

Учителят е партньор, който подпомага индивидуалната и колективна работа на учениците, използва въображението им, представя учебния материал в разнообразни форми, предлага дейности за анализ и синтез, обобщение и конкретизиране, прилага евристичен и критичен подход, използва широка гама от слухови и зрителни опори и т.н.

Тези методически похвати целят да се ангажира вниманието, интелектуалният потенциал, да се достигне по-голяма осъзнатост на процесите на учене от страна на учениците, да се стимулира самооценката и самоорганизацията на ученика, овладяването на учебните стратегии, включени в постановката „да се учим как да учим“. Особено значение придобива на този етап автономията на ученика в процеса на усвояването на руския език, като способността му да взема самостоятелни решения, да поема отговорности, да участва в интерактивните дейности, използвани при обучението, самостоятелно да контролира и оценява постигнатите резултати.

Общо особеностите на изучаването на руски език като втори чужд език обуславят следните акценти:

1. Равнопоставеност, а в първия етап от обучението и изпреварване на репродуктивното пред продуктивното овладяване на езика. Като крайната цел при овладяването и на втория чужд език е постигането на такова ниво на комуникативна компетентност, позволяващо включването на учениците в бъдеще в социалнозначимо общуване със средствата на руския език.

2. По-активно използване на когнитивните методи и средства за съзнателно овладяване на езика.

3. Осигуряване на бърз напредък в областта на четенето, което предполага включването в учебния процес на повече текстови разновидности, отработване на техниките за четене и различните стратегии при възприемането на писмен текст.

4. Ограничаване и минимизация на езиковите средства и свеждането им до основен инвентар, подлежащ на самостоятелно обогатяване чрез развитието на стратегиите за самостоятелно учене и на компенсаторните стратегии за справяне с трудностите при общуването.

5. Използване на повече допълнителни материали по избор на учителя и съвременни средства за обучение за достигане на ефективност при обучението.

6. Използване на разнообразна социокултурна информация с по-диференцирана насоченост в зависимост от интересите на учениците и плановете им за бъдеща реализация.

При избора, представянето, интерпретацията на материала на базата на програмата и наличните и бъдещите учебни комплекси, учителят има предвид три групи въпроси:

1. Какви конкретни знания представя на дадения етап на учениците, какви конкретни умения, навици, оценъчна дейност, поведенчески модели и др. развива.

2. Какви образователни идеи използва и реализира в първия етап от обучението –

стратегии, техники, характер на образователната среда, учебно време, форми за обратна връзка.

3. Как най-ефективно да отчете в процеса на обучение специфичните характеристики на учениците – възраст, когнитивни възможности, интереси, мотивация, социална среда, мирогледни очаквания – обществени и индивидуални.

Отговорът на тези три групи въпроси ще спомогне за качествено планиране чрез индивидуални годишно-календарни разпределяния за всеки етап и клас от обучението и за повишаване на ефективността на обучението по руски език като цяло и за всеки отделен учебен час.